

Part M:n mukainen purje- ja moottoripurjekoneiden lentokelpoisuuden valvonta ja huoltotoiminta

Seinäjoki 16.1.2009

EU asetukset ja sen liitteet

- » Perusasetus 216 / 2008 (uusi)
- » yhteisistä siviili-ilmailua koskevista säännöistä ja Euroopan lentoturvallisuusviraston perustamisesta

Regulation (EC) 1702/2003 on Airworthiness and Environmental Certification

Annex (Part 21)

Section A: Application Requirements

Section B: Administrative Procedures

Appendices: EASA forms

Regulation (EC) 2042/2003 on Continuing Airworthiness

Annex I (Part-M): Continuing Airworthiness Requirements

Annex II (Part-145): Maintenance Organisation Approvals

Annex III (Part-66): AML

Annex IV (Part-147): Training Organisation Requirements

Section A: Technical Requirements

Section B: Administrative Procedures

Appendices: EASA forms

Mitä ilma-alusryhmiä nämä asetukset eivät koske. ”Liite II”

Ilma-alukset, joihin ei sovelleta 4 artiklan 1 kohtaa, ovat ilma-aluksia, joiden tyyppihyväksyntätodistusta tai lentokelpoisuustodistusta ei ole annettu tämän asetuksen ja sen täytäntöönpanosääntöjen mukaisesti ja jotka kuuluvat johonkin seuraavista luokista:

historiallinen ilma-alus, joka täyttää seuraavat vaatimukset:

i) muu kuin vaativa ilma-alus, jonka

— alkuperäinen tyyppisuunnittelu on tapahtunut ennen 1 päivää tammikuuta 1955 ja

— valmistaminen on lopetettu ennen 1 päivää tammikuuta 1975;

Esimerkkejä Suomessa tyyppihyväksytyistä PIK-3c Kajava ja Pik-5

Mitä ilma-alusryhmiä nämä asetukset eivät koske. ”Liite II”

Ilma-alus, joka on ollut asevoimien käytössä, lukuun ottamatta ilma-aluksia, joiden tyyppisuunnitteluvaatimukset virasto on hyväksynyt;
Esim. Fouga CM.170 Magister

Ilma-alus, joka on erityisesti suunniteltu tai muutettu tutkimus-, kokeilu- tai tieteellisiin tarkoituksiin ja jota valmistetaan todennäköisesti hyvin rajoitettu määrä;
Esim. tutkimuskäyttöön muutettu Short SC.7 Skyvan

Mitä ilma-alusryhmiä nämä asetukset eivät koske. ”Liite II”

Ilma-alus, jolla on selkeä historiallinen merkitys, joka liittyy

- osallistumiseen merkittävään historialliseen tapahtumaan, tai
- huomattavaan vaiheeseen ilmailun kehityksessä, tai
- merkittävään asemaan jäsenvaltion asevoimissa;

Esimerkkejä suomesta PIK-16 () Vasama

Mitä ilma-alusryhmiä nämä asetukset eivät koske. ”Liite II”

Enintään kaksipaikkaiset lentokoneet, helikopterit ja moottoroidut laskuvarjot, joiden suurin sallittu lentoonlähtömassa on jäsenvaltioiden rekisterien mukaan enintään:

- i) 300 kilogrammaa yksipaikkaisten maalentokoneiden/-helikoptereiden osalta; tai
- ii) 450 kilogrammaa kaksipaikkaisten maalentokoneiden/-helikoptereiden osalta; tai
- iii) 330 kilogrammaa yksipaikkaisen amfibiolentokoneen/-helikopterin tai vesilentokoneen/-helikopterin osalta; tai
- iv) 495 kilogrammaa kaksipaikkaisen amfibiolentokoneen/-helikopterin tai vesilentokoneen/-helikopterin osalta

edellyttäen, että toimiessaan sekä vesi- että maalentokoneena/-helikopterina se alittaa tarvittaessa molemmat

suurinta sallittua lentoonlähtömassaa koskevat rajoitukset;

- v) 472,5 kilogrammaa kaksipaikkaisten maalentokoneiden osalta, joihin on asennettu koko lentokoneen kantava

pelastusvarjo;

- vi) 315 kilogrammaa yksipaikkaisten maalentokoneiden osalta, joihin on asennettu koko lentokoneen kantava pelastusvarjo;

ja joiden sakkausnopeus tai pienin vakaa lentonopeus laskuasussa on lentokoneiden osalta enintään 35 solmua kalibroitua ilmanopeutta

Mitä ilma-alusryhmiä nämä asetukset eivät koske. ”Liite II”

Yksi- ja kaksipaikkaiset autogirot, joiden suurin sallittu lentoonlähtömassa on enintään 560 kilogrammaa;

- g) liitimet, joiden rakenteellinen massa yksipaikkaisina on enintään 80 kilogrammaa tai kaksipaikkaisina alle 100 kilogrammaa, mukaan luettuina jaloilta lähtevät liitimet;
- h) jäljitelmät ilma-aluksista, jotka täyttävät a tai d kohdan perusteet ja joiden rakennesuunnittelu vastaa alkuperäistä ilma-alusta;
- i) miehittämättömät ilma-alukset, joiden toimintamassa on enintään 150 kilogrammaa;
- j) muut ilma-alukset, joiden rakenteellinen massa polttoaine mukaan luettuna on enintään 70 kilogrammaa.

Mitä ilma-alusryhmiä nämä asetukset eivät koske. ”Liite II”

Ilma-alus, josta vähintään 51 prosenttia on rakentanut
harrasterakentaja tai voittoa tavoittelematon amatööriyhdistys
omiin tarkoituksiinsa ja ilman kaupallisia tavoitteita

Esimerkkejä suomessa rakennetuista purjekoneista HP-14, HP-16 ja
AC-5M

asetus (EY) 2042/2003

- EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO
 - Bryssel 23.9.2003
 - COM 2003
- **KOMISSION ASETUS (EY) No. .../..**
- **ilma-alusten sekä ilmailutuotteiden, osien ja laitteiden lentokelpoisuuden ylläpidosta ja näihin tehtäviin osallistuvien organisaatioiden ja henkilöstön hyväksymisestä**

ELA 1 ja LSA

'LSA-ilma-alus' tarkoittaa kevyttä harraste lentokonetta , jolla on kaikki seuraavat ominaisuudet:

- i) suurin sallittu lentoonlähtömassa on enintään 600 kg;
- ii) suurin sallittu sakkausnopeus laskuasussa on enintään 45 solmua kalibroitua ilmanopeutta ilma-aluksen suurimmalla sallitulla lentoonlähtömassalla ja kriittisimmällä massakeskiön asemalla;
- iii) suurin sallittu henkilökapasiteetti on kaksi henkilöä, lentäjä mukaan luettuna;
- iv) yksi potkurilla varustettu muu kuin turbiinimoottori;
- v) paineistamaton matkustamo.”

'ELA1-ilma-alus' tarkoittaa seuraavia eurooppalaisia kevyitä ilma-aluksia:

- i) lentokone, purjelentokone tai moottoripurjelentokone, jonka suurin sallittu lentoonlähtömassa on alle 1 000 kg ja jota ei ole luokiteltu vaativaksi moottorikäyttöiseksi ilma-alukseksi;

Huoltotoiminta asetuksen 2042/2003 siirtymäsäännökset jota muutettu asetuksella 1056/2008 27.10.08

7 artikla

Voimaantulo

1. Tämä asetus tulee voimaan 28 päivänä syyskuuta 2003.

2. Edellä olevasta 1 kohdasta poiketen
 - a) liitteen I määräyksiä muiden kuin kaupallisiin ilmakuljetuksiin
 - käytettävien ilma-alusten osalta 28 päivään syyskuuta 2009 saakka;”.

28.9.2009 jälkeen ?

- **EASA** = Euroopan lentoturvallisuusvirasto (Köln), yksi EU virastoista vert. EU kemikaalivirasto (Helsinki) ja elintarvikevirasto
- komission asetus (EY) 2042/2003 (huoltotoiminta-asetus) astuu kokonaisuudessaan voimaan 28.9.2009.
- tuon päivämäärän jälkeen on huoltotoiminnassa kaikkien EASA ilma-alusten osalta noudatettava huoltotoiminta asetuksen liitteen Part M:n vaatimuksia
- EASA ilma-aluksia ovat kaikki tyyppihyväksytyt ilma-alukset eräin poikkeuksin (eräät ”liite II” ilma-alukset)
- Asetuksen lopullisen voimaantulon jälkeen AIR - sarjan ilmailumääräykset eivät enää koske EASA ilma-aluksia joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta.
- Ilmailumääräys GEN M1-6 kertoo aikataulun

Part-M

- Euroopan yhteisön antama asetus on ylin normi ilma-alusten lentokelpoisuuden ja huollon valvonnassa jonka liite Part-M tulee voimaan loppujen EASA ilma-alusten (mm. tyyppihyväksytyt purje- ja moottoripurjelentokoneet sekä kuumailmapallot) osalta 28.9.2009 ja aiheuttaa paljon muutoksia jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpidolle, mm:
 - Omistajan huolto-oikeudet pienenevät olennaisesti
 - Vuosihuolto vaatii joissakin tapauksissa kelpuutetun huoltajan (myöhemmin Part 66 mukainen mekaanikon lupakirjan)
 - Isot vauriokorjaukset alle ELA 1 (MTOW 1000kg) ilma-aluksille voi tehdä mekaanikko (hyväksytty huoltohenkilö) ilman viranomaisen erillishyväksyntää
 - Katsastukset korvautuvat lentokelpoisuuden tarkastuksella jonka voi tehdä G+I organisaatio tai viranomainen
 - Vaaditaan ilma-alus kohtainen huolto-ohjelma joka on oltava viranomaisen tai hyväksytyin G organisaation hyväksymä.
 - Lentokelpoisuustodistus voimaan toistaiseksi jonka liitteenä oltava lentokelpoisuuden tarkastustodistus

Lentokelpoisuustodistus

- Lentokelpoisuustodistus korvautuu jatkuvasti voimassa olevalla EASA lentokelpoisuustodistuksella
- Vaatii rinnalle ”lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen” (ARC = Airworthiness Review Certificate)
- ARC voi olla voimassa vain 12 kk kerrallaan
- ARC:n voi uudistaa hyväksytty organisaatio tai viranomainen

Lentokelpoisuuden valvonta

Nykyinen katsastusmenettely lopetetaan EASA ilma-alusten osalta 28.9.2009 mennessä

Menettelytavat 28.9.2009 jälkeen ELA 1 ilma-aluksille.

1. Sopimus lentokelpoisuuden hallinnasta hallintaorganisaation G+i kanssa joka huolehtii lentokelpoisuuden tarkastuksen ja muut velvoitteet , tätä kutsutaan ns. ”valvotuksi ympäristöksi”
2. Huolehtii lentokelpoisuuden hallinnasta itse, ja G+i organisaatio tai viranomaisen käy kerran 12kk:ssa suorittamassa lentokelpoisuuden tarkastuksen.
3. Huolehtii lentokelpoisuuden hallinnasta itse ja viranomaisen valtuuttama huoltohenkilö (mekaanikko) suorittaa korkeintaan kaksi peräkkäistä lentokelpoisuuden tarkastusta ja tekee tarkastuksesta suositusraportin jonka perusteella viranomaisen jatkaa ARC:tä 12kk. Vähintään joka kolmas tarkastus on tehtävä viranomaisella tai G+i:llä

Lentokelpoisuuden hallinta organisaatiot

- Subpart G (Continuing Airworthiness Management Organisation = CAMO, > Jatkuvan lentokelpoisuuden hallinta organisaatio.
- Subpart I, G-organisaation lisäoikeus jolloin saa kirjoittaa ARC:n =(lentokelpoisuuden tarkastus todistus)
- Ko. organisaatiot eivät ole huolto-organisaatioita

Siirtyminen uuteen järjestelmään kuvattu GEN M1-6

- Part M vaatimukset voimaan 28.9.2009
- 28.9.2007 jälkeen purjelentokoneille ja moottoripurjekoneille on annettu katsastuksessa yhden vuoden jakso ja koneen lentokelpoisuustodistus uudistetaan EASA Form 25 ja 15 lomakkeille.
- Kansallisia katsastusvaatimuksia voidaan käyttää vielä ennen 28.9.2009 suoritettuihin lentokelpoisuuden jatkotarkastuksiin. Tämän jälkeen noudatetaan Part M vaatimuksia

Huolto ja korjaus

- Kansallinen viranomainen (IH) ei voi 28.9.2009 jälkeen myöntää erillislupia EASA ilma-alusten huoltoja ja korjauksia varten ja keskeneräiset työt täytyy saattaa valmiiksi tähän mennessä. Miten menetellään jos työ jää kesken ei vielä selvä
- ” Complex Maintenance Task” (monimutkaiset huoltotyöt) tapauksiin tarvitaan vähintään Part 66 mekaanikko (valtuutettu huoltohenkilö) ELA 1 ilma-aluksissa joiden maksimi lentoonlähtömassa on alle 1000kg

Komponenttien huolto ja korjaus

Kohdasta (a) ja kohdasta M.A.801(b)2 poiketen kohdassa M.A.801(b)2 tarkoitettu valtuutettu huoltohenkilöstö saa huoltaa asennettuna tai tilapäisesti irrotettuna olevia muiden kuin kaupallisiin ilmakuljetuksiin käytettävien ELA1-ilma-alusten osia niitä koskevien huoltotietojen mukaisesti, lukuun ottamatta

1. muiden osien kuin moottorien ja potkureiden perushuoltoa ja
2. muiden kuin CS-VLA-, CS-22- ja LSA-ilma-alusten moottorien ja potkureiden perushuoltoa.

Kohdan (d) mukaisesti tehty osien huolto ei ole peruste EASA 1 -lomakkeen myöntämiselle ja siinä on noudatettava kohdassa M.A.801 määrättyjä ilma-aluksen huoltotodisteen antamista koskevia vaatimuksia.”

Lentäjänä toimivan omistajan valtuudet

- a) Lentäjänä toimivaksi omistajaksi luokitellaan henkilö,
- 1. jolla on jäsenvaltion myöntämä tai hyväksymä voimassa oleva lentolupakirja (tai vastaava asiakirja) tyyppiä luokkakelpuutuksineen ja
- 2. joka omistaa ilma-aluksen joko yksin tai yhteisomistajana; omistajan on oltava:
- i) yksi rekisteröintilomakkeessa mainituista luonnollisista henkilöistä tai
- ii) jäsen voittoja tavoittelemattomassa harrastustoiminnan alan oikeushenkilössä, jos oikeushenkilö on määritelty rekisteröintiasiakirjassa omistajaksi tai lentotoiminnan harjoittajaksi, kyseinen jäsen on suoraan osallisena oikeushenkilön päätöksentekomenettelyssä ja oikeushenkilö on nimennyt hänet suorittamaan huoltoa lentäjänä toimivana omistajana.
- b) Kun kyse on yksityisestä moottoroidusta ilma-aluksesta, jonka suunnittelu on yksinkertainen ja suurin sallittu lentoonlähtömassa enintään 2 730 kg, purjelentokoneesta, moottoripurjelentokoneesta tai ilmapallosta, lentäjänä toimiva omistaja saa antaa huoltotodisteen, kun lentäjänä toimivan omistajan tekemä, lisäyksessä VIII määritelty rajoitettu huolto on tehty.
- c) Lentäjänä toimivan omistajan tekemä rajoitettu huolto on määriteltävä kohdassa M.A.302 tarkoitetussa huolto-ohjelmassa.
- d) Huoltotodiste on kirjattava matkapäiväkirjoihin, ja sen on sisällettävä perustiedot suoritetusta huollosta, käytetyt huoltotiedot, huollon valmistumispäivämäärä sekä todistuksen antavan lentäjänä toimivan omistajan tunnistetiedot, allekirjoitus ja lupakirjan numero.”

Lisäys VIII Rajoitettu lentäjänä toimivan omistajan tekemä huolto

- Liitteen I (osa M) vaatimusten lisäksi lentäjänä toimivan omistajan tekemien huoltotöiden suorittaminen edellyttää seuraavien peruseriaatteiden noudattamista:
- a) Pätevyys ja vastuu
- 1. Lentäjänä toimiva omistaja on aina vastuussa tekemistään huoltotöistä.
- 2. Ennen kuin lentäjänä toimiva omistaja tekee huoltotöitä, hänen on varmistuttava pätevydestään näihin töihin. Lentäjänä toimivan omistajan vastuulla on tutustua ilma-aluksensa vakiohuoltotoimiin ja huolto-ohjelmaan.
- Jos lentäjänä toimiva omistaja ei ole pätevä tekemään suoritettavaa huoltotehtävää, hän ei saa antaa siitä huoltotodistetta.
- 3. Lentäjänä toimiva omistaja (tai hänen kanssaan sopimuksen tehnyt tämän liitteen osaston A luvussa G tarkoitettu jatkuvan lentokelpoisuuden hallintaorganisaatio) on vastuussa lentäjänä toimivan omistajan tehtävien määrittelystä huolto-ohjelmassa näiden peruseriaatteiden mukaisesti sekä sen varmistamisesta, että asiakirja pidetään ajan tasalla.
- 4. Huolto-ohjelma on hyväksyttävä kohdan M.A.302 mukaisesti.

Lisäys VIII Rajoitettu lentäjänä toimivan omistajan tekemä huolto

- Tehtävät
- Lentäjänä toimiva omistaja voi toteuttaa yksinkertaisia silmämääräisiä tarkastuksia tai toimia tarkastaakseen rungon, moottoreiden, järjestelmien ja osien yleisen kunnon, näkyvät vauriot ja normaalin toiminnan.
- Lentäjänä toimiva omistaja ei saa suorittaa huoltotoimia, jotka
 1. liittyvät keskeisesti turvallisuuteen, minkä vuoksi niiden virheellinen suorittaminen vaikuttaa ratkaisevasti ilma-aluksen lentokelpoisuuteen, tai jotka ovat kohdassa M.A.402(a) tarkoitettuja lentoturvallisuuden kannalta kriittisiä huoltotoimia, ja/tai
 2. edellyttävät keskeisten osien tai kokoonpanojen irrottamista ja/tai
 3. toteutetaan lentokelpoisuusmääräysten tai lentokelpoisuusrajoitusten perusteella, ellei niitä ole nimenomaisesti sallittu lentokelpoisuusmääräyksissä tai lentokelpoisuusrajoituksissa, ja/tai
 4. edellyttävät erikoistyökalujen tai kalibroittujen työkalujen käyttöä (lukuun ottamatta momenttiavainta ja puristustyökalua) ja/tai
 5. edellyttävät testilaitteiden käyttöä tai erikoistestausta (esim. NDT-kokeita, järjestelmätestausta tai avioniikkalaitteiden toimivuuden tarkastamista) ja/tai

Lisäys VIII Rajoitettu lentäjänä toimivan omistajan tekemä huolto

- 6. koostuvat erityistarkastuksista, jotka eivät ole määräaikaista, (esim. kovan laskun jälkeinen tarkastus) ja /tai
- 7. vaikuttavat keskeisesti IFR-lentotoimintaan ja/tai
- 8. luetellaan lisäyksessä VII taikka ovat kohdan M.A.502 mukaista osien huoltoa.
- Edellä lueteltuja edellytyksiä 1–8 ei saa korvata vähemmän rajoittavilla ohjeilla, jotka on annettu kohdan 'M.A.302(d) Huolto-ohjelma' mukaisesti.
- *Kaikki lentokäsikirjassa kuvatut tehtävät, joilla valmistellaan ilma-alusta lentoon (esimerkki: purjelentokoneen siipien kokoaminen tai lentoa edeltävä tarkastus) luokitellaan lentäjän tehtäviksi eikä lentäjänä toimivan omistajan tekemiksi huoltotehtäviksi, minkä vuoksi ne eivät edellytä huoltotodistetta.*
- c) Huollon suorittaminen – lentäjänä toimivan omistajan tehtävät ja huoltokirjanpito
- Kohdassa M.A.401 tarkoitettujen huoltotietojen on oltava aina saatavilla lentäjänä toimivan omistajan tekemien huoltotöiden aikana ja niitä on noudatettava. Lentäjänä toimivan omistajan tekemien huoltotöiden yksityiskohtaiset tiedot on sisällytettävä huoltotodisteeseen kohdan M.A.803(d) mukaisesti.
- Viimeistään 30 päivän kuluttua siitä, kun lentäjänä toimivan omistajan huoltotoimet on kohdan M.A.305(a) mukaisesti suoritettu, niistä on ilmoitettava hyväksytylle jatkuvan lentokelpoisuuden hallintaorganisaatiolle, jonka vastuulle kyseisen ilma-aluksen lentokelpoisuus mahdollisesti kuuluu.”

”mekaanikkohuolto”

- Lupakirjan omaavan omistajan huollon yläpuolelle jäävät toimenpiteet voi tehdä siihen viranomaisen tehtävään hyväksymä huoltohenkilö purje- ja moottoripurjekoneiden osalta.
- Huoltajatietoja kerätään IH:n lomakkeella ainakin 28.9.2009 asti.
- Myöhemmin kun EASA saa luotua normiston (200??) purjekonemekaanikon Osa 66 lupakirjaan” vaaditaan huoltajalta ko. lupakirja siirtymäkauden päätyttyä.

Current requirements

- According to Part-66, the current licensing system includes the following categories of licences for aircraft:
 - A1, A2, A3, A4
 - B1.1, B1.2, B1.3, B1.4
 - B2
 - C
 - **National system for sailplanes and balloons**
- The qualification requirements for Licences B1.2 “Piston engine aeroplanes” and B1.4 “Piston engine helicopters” are the same for all sizes and complexity of aircraft.

Key aspects of the aircraft maintenance licence for light aircraft (currently under discussion)

- New categories of aircraft maintenance licences:
 - B3: applicable to non-pressurised piston engine aeroplanes, sailplanes and motor-powered sailplanes with MTOM less than 2000 Kg (not applicable to balloons or helicopters)
 - ELA.1: applicable to European Light Aircraft ELA-1 (as defined in the near future by MDM.032, but excluding rotorcraft. This classification is still under discussion). This licence will be further divided in:
 - **“ELA.1-Basic”**: licence limited to maintenance not including annual inspections and major repairs and modifications.
 - **“ELA.1-Full”**: includes the privileges of “ELA-Basic” plus annual inspections and major repairs and modifications.

Key aspects of the aircraft maintenance licence for light aircraft (currently under discussion)

- As a summary, possible licences to be used are (in addition to A, B2 and C when applicable):
 - Piston engine helicopters: 1.4
 - Piston engine aeroplanes above 2000 Kg MTOM and all pressurised piston engine aeroplanes: B1.2
 - Non-pressurised piston engine aeroplanes between 1000 Kg and 2000 Kg MTOM: B1.2 or B3
 - Non-pressurised piston engine aeroplanes below 1000 Kg MTOM: B1.2 or B3 or “ELA.1”
 - **Sailplanes and motor powered sailplanes below 850 Kg MTOM: B3 or “ELA.1” or “National Licence”**
 - Balloons falling outside the “ELA.1” definition: “National Licence”
 - Balloons falling inside the “ELA.1” definition: “ELA.1” or “National Licence”

Hyväksytty huolto-ohjelma

- Jokaisella EASA ilma-aluksella tulee olla hyväksytty huolto-ohjelma
- Huolto-ohjelma sisältää pääpiirteittäin seuraavia asioita

1. YLEISTÄ

Koneen yksilöinnin, lentokelpoisuuden hallinnoinnin, huolto ohjelman tunnistetiedot, omistajan vakuutuksen, hyväksytyjen sivujen luettelon, huoltojaksot, arvioitu lentokertymä, huoltojaksojen jatkaminen, muutokset, osat ja laitteet, peruskorjaus ja romutusjaksot, muut kuin valmistajan huoltojaksot, rakenteiden käyttöiän jatkaminen

Hyväksytty huolto-ohjelma

2. PERUSTA

Kuvattu huolto-ohjelman dokumentit joista asiat kasattu > manuaalit, AD jne.

3. HUOLTO OHJELMAN MUUTOSTEN HALLINTA

Kuvataan hyväksynnän eri menettelyt

4. SALLITUT POIKKUKSET

Jaksoihin tulevien poikkeuksien menettelyt esim. perushuoltojakson jatko

5. VUOSITTAINEN HUOLTO-OHJELMAN TARKASTUS

Vuosittaisen tarkastuksen kuvaus

6. LIITTEET

Huoltomanuaalin määräaikaishuolto osa, AD, M-määräykset jne.

Varaosat ja komponentit

- Vain Form 1:llä varustettuja varaosia saa käyttää. Tämä ei koske ns. standardi osia , esim. pultit, purjekoneen s-variometrit ja laskimet.
- Mittareilla oltava JTSO/ETSO hyväksyntä (esim. vanhat ilmavoimien mittarit eivät käy). Ei koske sähkövariometrejä eikä laskimia.
- Vanhat ennen 28.9.2003 tehdyt asennukset saavat olla?
- Varusteiden ja asennusohjeiden oltava valmistajan hyväksymiä jos ei niin vaatii hyväksynnän EASA:lta (DG:ltä löytyy esim. TN transponderin asenukseen)

Malliesimerkki Form 1 asiakirjasta

CAAF-ST-007-1004

1. Approving Competent Authority/Country Schwäzjící příslušný úřad/země Civil Aviation Authority / Czech Republic Úřad pro civilní letectví / Česká republika		AUTHORISED RELEASE CERTIFICATE OSVĚDČENÍ O UVOLNĚNÍ OPRAVNĚNOU OSOBOU EASA FORM 1 FORMULÁŘ 1 EASA				3. Form Tracking Number Pořadové číslo formuláře M 08307 E	
4. Approved Organisation Name and Address: Název a adresa oprávněné organizace: MarS a.s., Okružní II čp. 239, 569 43 Jevíčko				5. Work Order/Contract/Invoice Základní číslo/základní číslo/Faktura Fo:636/2007			
6. Item Položka	7. Description Popis	8. Part No Kazovníkové číslo	9. Eligibility(*) Použitelnost(*)	10. Quantity Počet (ks)	11. Serial/Batch No Výrobní číslo/sériové číslo	12. Status/Work Stav/provedená práce	
1	Pilot rescue parachute ATL - 8800	00140	Various	1	0798090	Manufactured	
13. Remarks Poznámky Type approval No. S-103-0246-96 - issued CAA CZ Type certificate No. 40.01094 - issued LBA Bundesrepublik Deutschland Max. life of the parachute - 15 years							
14. Certifies that the items identified above were manufactured in conformity to: Osvědčuje se, že výše označené položky byly vyrobeny ve shodě se): ☒ approved design data and are in condition for safe operation schválenými konstrukčními údaji a nacházejí se ve stavu pro bezpečný provoz ☐ non-approved design data specified in block 13 neschválenými konstrukčními údaji specifikovanými v bloku 13							
15. Authorized Signature Podpis oprávněné osoby			16. Approval/Authorization Number Číslo oprávnění CZ.21G.0022		19. ☐ Part-145 A.50 Release to Service Uvolnění do provozu podle Části 145 A.50 ☐ Other regulation specified in block 13 Uvolnění podle jiného předpisu, uvedeného v bloku 13		
17. Name Jméno Jaroslava Marková		18. Date (day) Datum (dne) 31st. May 2007		20. Authorized Signature Podpis oprávněné osoby N/A		21. Certificate/Approval Ref. No Číslo osvědčení/oprávnění N/A	
				22. Name Jméno N/A		23. Date (day) Datum (dne) N/A	

EASA Form 1 - Issue 1
Formulář 1 EASA - 1. vydání

(*) Installer must cross-check eligibility with applicable technical data
(*) Ověřte proveditelnost uvolnění musí zkontrolovat použitelnost podmínky podle příslušných technických údajů

Valmistajan huoltotiedotteet (SB, TM)

- Huolto-tiedotteisiin jotka koskevat huoltamista on huomioitava viimeistään huolto-ohjelman päivityksessä.
- Huolto-tiedotteet jotka ovat muutostöitä ei ole pakko suorittaa ellei niitä ole tehty pakolliseksi Lentokelpoisuusmääräyksellä (AD)

Valmistajan huoltotiedotteet (SB = englanniksi, TM = saksaksi)

Doc. No.:102.TM.001			Grob Aerospace GmbH										
Chapter: 2			Technische Mitteilungen / Service Bulletins										Stand / Status 15.10.2007
Typ / Type: LBA / TCDS No.:			veröffentlicht; in Vorbereitung / issued; in preparation										
TM-Nr. SB-No.	Ausgabe- datum: Date of issue:	LTA-Nr. AD-No.	Titel Subject	LBA / EASA Genehmigt: Approved:	ASTIR CS	ASTIR CS 77	ASTIR JEANS	STANDARD II	CLUB II	CLUB III	STANDARD III	CLUB IIIb	Bemerkungen Remarks
VTM306-36/3 MSB306-36/3	18.04.02		Erhöhung des Massenausgleichs Increase of mass balance	ersetzt						X	X	X	ab Werk-Nr. /from S/N 5501
VTM306-36/3 MSB306-36/3	04.12.02		Erhöhung des Massenausgleichs Increase of mass balance	11.12.02						X	X	X	ab Werk-Nr. /from S/N 5501 ersetzt Ausgabe vom/ supersedes issue 18.04.02
VTM306-37 MSB306-37	01.07.03		Haubennotabwurf Canopy jettison	03.07.03			X	X					Werk-Nr. / S/N 5001 - 5061 mit / with VTM320-08
VTM306-38 MSB306-38	12.02.04	2004-168	Überprüfung der Höhenleitwerksbefestigung Inspection of the Vertical Stabilizer Attachment	18.03.04	X								Werk-Nr. / S/N 1001 - 1536
VTM306-38/1 MSB306-38/1	26.11.05		Überprüfung der Höhenleitwerksbefestigung Inspection of the Vertical Stabilizer Attachment		X								Werk-Nr. / S/N 1001 - 1537
VTM306-38/2 MSB306-38/2	08.06.06		Überprüfung der Höhenleitwerksbefestigung Inspection of the Vertical Stabilizer Attachment		X								Werk-Nr. / S/N 1001 - 1538
OTM306-39 OSB306-39	22.06.05		Rückrüstung Fischer TOP auf ASTIR CS Conversion of TOP to ASTIR CS		X	X	X						Werk-Nr. / S/N 1001 - 2248
VTM306-40 MSB306-40	15.10.07		Revisionsstände von Flug- und Wartungshandbuch Revision status of flight & maintenance manual		X	X	X	X	X	X	X	X	alle Werk-Nr. all S/N

X = zutreffend/applicable

G 102 series Seite/page 7 von/of 7

Lentokelpoisuusmääräykset ja – tiedotukset (AD, LTA)

- Tyyppihyväksyntävaltion lentokelpoisuusmääräyksiä on noudatettava. Näistä on julkaistu kansallinen M-määräys syksyyn 2003 saakka. Syksyn 2003 jälkeen EASA on julkaissut kaikki EU alueella suunniteltujen purjekoneiden lentokelpoisuusmääräykset.
- Ilmailuhallinto julkaisee lentokelpoisuustiedotteen EASA:n julkaisemasta lentokelpoisuusmääräyksestä.
- Huoltovirheistä Ilmailuhallinto julkaisee edelleen EASA:n kehotuksesta lentokelpoisuusmääräyksiä.

IH yhteystiedot

- **Markku Hiedanpää, EASA, GEN ja SIL**
09-4250 2417, markku.hiedanpaa@ilmailuhallinto.fi
- **Hannu Martikainen, AIR ja PEL**
09-4250 2412, hannu.martikainen@ilmailuhallinto.fi
- **Hannu Ansa, OPS ja TRG**
09-4250 2470, hannu.ansa@ilmailuhallinto.fi
- **Jarmo Selonen, PEL ja TRG**
09-4250 2456, jarmo.selonen@ilmailuhallinto.fi

Sähköposti: harrasteilmailu@ilmailuhallinto.fi

Ilmailuhallinnon puhelinvaihde 09 – 4250 11
Käyntiosoite: Ilmailutie 9 A, Vantaa
Postiosoite: PL 186, 01531 Vantaa
Kirjaamon faksi: 09 – 4250 2898